

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Hercegovačko-neretvanska županija
OPĆINA PROZOR-RAMA

Općina Prozor-Rama, Kralja Tomislava bb, tel/fax: +387 36 771-912, 771-342,
e-mail: nacelnik@prozor-rama.org, www.prozor-rama.org

INFORMACIJA

O ULAGANJU U OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO U OPĆINI PROZOR-RAMA (2009.-2017.)

Prozor-Rama, 20.02.2018. godine

1. UVOD

Ustavne nadležnosti i zakonska rješenja koja utvrđuju raspored javnih prihoda u BiH i u FBiH, na poseban način su utvrdili nadležnosti za zdravstvo i školstvo.

Najvažnija pitanja utvrđivanja politike i pravno reguliranje zdravstva su u nadležnosti entiteta.

U Federaciji BiH ova pitanja su u zajedničkoj nadležnosti federalne i županijske vlasti.

Djelatnost obrazovanja kao i utvrđivanje i provođenje kulturne politike, spada u nadležnost županijskih vlasti. Županijama pripada i dio javnih prihoda po ovom osnovu. Provođeno je i ustavno odlučivanje o nadležnosti u oblasti obrazovanja i utvrđivanja kulturne politike, kojim je utvrđeno da je, sukladno članku III.4. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisano da županije imaju sve nadležnosti koje nisu izričito povjerene federalnoj vlasti, a posebno za utvrđivanje obrazovne politike, uključujući donošenje propisa o obrazovanju i osiguranje obrazovanja.

Ni jedan državni ili entitetski propis iz oblasti zdravstva i oblasti obrazovanja ne daje obvezu jedinicama lokalne samouprave da reguliraju oblast zdravstva ili oblast prosvjete. Jedinice lokalne samouprave nemaju osigurane javne prihode koji bi bili namijenjeni za financiranje zdravstva ili za financiranje prosvjete. Ipak, Hercegovačko-neretvanska županija je svojim aktima upitnog zakonskog uporišta, uspjela na općine prenijeti veliki teret financiranja ovih oblasti, uz minimalne, nedovoljne dotacije novčanih sredstava.

Uvažavajući potrebe svog stanovništva, Općina Prozor-Rama je prepoznala važnost ulaganja u obrazovanje i zdravstvo kao temelj razvoja društva. Već godinama iznosi na proračunskim stavkama namijenjeni ovim oblastima značajno se povećavaju.

U tabelarnom prikazu koji je sastavni dio ove Informacije jasno su vidljivi iznosi uloženi u obrazovanje i zdravstvo u razdoblju od 2009. do 2017. godine raspoređeni po stavkama.

U navedenom razdoblju Općina je u obrazovanje uložila 13.493.176,00 KM, a u zdravstvo 2.611.105,00 KM, što je ukupno 16.104.281,00 KM.

2. ULAGANJE U OBRAZOVANJE

Na području Općine se nalazi šest osnovnih i jedna srednja škola sa svojim područnim školama. Općina je osnivač pet osnovnih škola, dok je osnivač Osnovne škole Alije Isakovića Hercegovačko neretvanska županija. Hercegovačko neretvanska županija je prenijela na općine obveza tekućeg održavanja i materijalne troškove škola, koji se prvenstveno odnose na plaćanje električne energije, vode, kanalizacije, materijala za održavanje, usluge oglašavanja, telekomunikacijske usluge i druge troškove neophodne za nesmetano odvijanje nastave. U razdoblju 2009.-2017. za ovu namjenu je utrošeno 2.777.593,00 KM.

Gledajući pojedinačno po stavkama, najveći iznos namijenjen obrazovanju odnosi se na prijevoz učenika osnovnih i srednjih škola, i to 6.646.774,00 KM u razdoblju od 9 godina. Općina u cijelosti financira prijevoz svim učenicima osnovnih i srednjih škola, što samo djelomično refundira od Županije. Iznos refundacije od strane Hercegovačko-neretvanske županije po ovom osnovu je 199.620,00 KM uplaćenih u 2017. godini za 2016. I 2017., dok u ranijim godinama nije bilo uplata po ovom osnovu.

Kako bi pomogla obrazovanje još od najranije dobi, Općina Prozor-Rama od 2014. godine roditeljima/starateljima djece koja kreću u prvi razred osnovne škole isplaćuje jednokratnu pomoć u iznosu od 250,00 KM kao pomoć za kupnju udžbenika. Učenicima se kroz

školovanje pomaže i pri realizaciji raznih projekata, odlascima na natjecanja, odlascima na školske ekskurzije i slično.

Da je obrazovanje od iznimne važnosti pokazuje i stavka u proračunu „Stipendiranje studenata“ koja se iz godine u godinu povećava. Od 2009. godine do danas taj iznos se značajno povećao uzimajući u obzir da se 2009. godine i ranijih godina stipendirala manja grupa studenata. S vremenom se taj trend promijenio, daje se mogućnost novčane potpore svim redovnim studentima čije je prebivalište Općina Prozor-Rama i nisu korisnici drugih stipendija. Stipendije su za 2016/17 isplaćene u mjesečnom iznosu od 100 KM za prvu godinu, i 150 KM za ostale godine i isplaćuje se za 10 mjeseci akademske godine.

Objekti osnovnih i srednjih škola starije su gradnje i u njih je potrebno kontinuirano ulagati. Kroz ovo izvještajno razdoblje urađene su brojne sanacije i rekonstrukcije postojećih objekata, sanacije školskih vodosprema, te dogradnje objekata.

Uvođenjem novih strukovnih zanimanja u srednju školu bilo je potrebno proširiti postojeće kapacitete Srednje škole Prozor. Izgradnja novog dijela započela je 2015. godine kad je iz proračuna Općine izdvojeno 264.223,00 KM, 2016. godine 642.692,00 KM, a zaključno s 2017. godinom izdvojeno je ukupno 1.024.725,00 KM.

3. ULAGANJE U ZDRAVSTVO

Dom zdravlja Rama je javna zdravstvena ustanova osnovana od strane općine Prozor – Rama. Pruža usluge primarne i specijalističko konzultativne zdravstvene zaštite u općini Prozor-Rama što predstavlja temelj zdravstvenog sustava.

Dom zdravlja Rama osigurava zdravstvenu zaštitu za oko 14 500 stanovnika općine Prozor-Rama sukladno važećim zakonskim propisima koji reguliraju ovu oblast.

Općina Prozor-Rama kroz nabavu određene medicinske opreme pomaže poboljšanju medicinske usluge u Domu zdravlja pa je za nabavu ovakve opreme izdvojeno 214.250,00 KM u razdoblju od 3 godine. Kao najveća potreba pokazalo se opremanje laboratorija i voznog parka, ali i drugih segmenata, pa je nabavljeno vozilo hitne pomoći s kompletnom opremom uključujući defibrilator, putnički automobil namijenjen kućnoj posjeti bolesnika i prijevozu bolesnika na dijalizu, zatim 2 biokemijska analizera, aparat za protrombinsko vrijeme – PV aparat, aparat za hematološke analize i aparat za analizu minerala.

Stomatologija je postala bogatija za jednu stomatološku stolicu s opremom, te za opremu za ortodonciju.

U 2015. godini Općina je subvencionirala porezne troškove nakon što je Porezna uprava FBiH blokirala račun ove ustanove.

Najveći dio koji se izdvaja iz proračuna u korist Doma zdravlja se odnosi na stanicu hitne pomoći, hemodijalizu i mrtvozornika i za izvještajno razdoblje iznose 2.046.855,00 KM.

4. TABELARNI PRIKAZ PRORAČUNSKIH SREDSTAVA UTROŠENIH NA OBRAZOVANJE I ZDRAVSTVO

1. Ulaganje u obrazovanje

Ekonomski kod	Opis	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Ukupno 2009.-2017.
614125	Transfer za obrazovanje-tekuće održavanje	314.601,00	374.302,00	337.354,00	385.752,00	301.928,00	284.383,00	247.150,00	269.662,00	262.461,00	2.777.593,00
614243	Transfer za prijevoz učenika	484.024,00	739.674,00	807.420,00	671.067,00	534.004,00	887.454,00	935.955,00	789.721,00	797.455,00	6.646.774,00
614244	Potpore za upis djece u 1. razred OŠ	-	-	-	-	-	33.250,00	27.750,00	27.250,00	25.000,00	113.250,00
615267	Sanacija školskih vodosprema, objekata i opreme osnovnih škola	38.686,00	162.059,00	140.434,00	93.431,00	33.821,00	-	138.164,00	560.957,00	-	1.167.552,00
615229	Srednja škola Prozor-opremanje kabineta	19.338,00	6.956,00	23.517,00	-	-	-	-	-	-	49.811,00
821214	Srednja škola Prozor-izgradnja novog dijela	-	-	-	-	-	-	264.223,00	642.692,00	117.810,00	1.024.725,00
614234	Stipendiranje studenata	67.750,00	92.400,00	109.200,00	118.300,00	123.250,00	150.000,00	209.000,00	406.450,00	353.000,00	1.629.350,00
615266	OŠ Ščiće-sanacija i dogradnja objekta	-	-	-	-	-	-	-	-	11.453,00	11.453,00
615278	OŠ Fra Jeronim Vladić-sanacija i dogradnja	-	-	-	-	-	-	-	-	7.008,00	7.008,00
615279	OŠ Marko Marulić-sanacija i dogradnja	-	-	-	-	-	-	-	-	58.664,00	58.664,00
615224	OŠ Ivan Mažuranić-sanacija i dogradnja	-	-	-	-	-	-	-	-	6.996,00	6.996,00
	UKUPNO	924.399,00	1.375.391,00	1.417.925,00	1.268.550,00	993.003,00	1.355.087,00	1.822.242,00	2.696.732,00	1.639.847,00	13.493.176,00

2. Ulaganje u zdravstvo

Ekonomski kod	Opis	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	Ukupno 2009.-2017.
614311	Dom zdravlja Rama-stanica hitne pomoći, hemodijaliza i mrtvozornik	57.200,00	204.030,00	230.800,00	251.523,00	240.802,00	240.000,00	256.000,00	259.000,00	307.500,00	2.046.855,00
614311	Nabava opreme	-	-	-	-	-	30.000,00	120.000,00	64.250,00	-	214.250,00
614311	Subvencija troškova po nalogu Porezne	-	-	-	-	-	-	350.000,00	-	-	350.000,00
	UKUPNO	57.200,00	204.030,00	230.800,00	251.523,00	240.802,00	270.000,00	726.000,00	323.250,00	307.500,00	2.611.105,00

5. ZAKLJUČAK

Obrazovanje ima veliku važnost, kako za društvo, tako i za pojedinca. Da Općina Prozor-Rama prepoznaje važnost obrazovanja govori činjenica kolika sredstva na godišnjoj razini izdvaja za obrazovanje. Ovaj iznos se povećava iz godine u godinu, a sudeći prema Proračunu za 2018. godinu, ova dobra praksa se i dalje nastavlja.

Zdravstvo se bavi opasnostima za opće zdravlje zajednice pa mnoge organizacije promiču zdravlje na razna načine, svaka u skladu sa svojim mogućnostima. Spremnost Općine da podrži zdravstvo kroz Dom zdravlja Rama jasno je vidljiva kroz godine prikazane u prethodnoj tablici gdje su za Dom zdravlja izdvajani značajni iznosi koji su u mnogo toga pomogli unaprjeđenju ove usluge.

U narednom periodu potrebno je utjecati na uvođenju zakonitosti u županijska ministarstva, fondove i zavode koji po ustavnim nadležnostima organiziraju zdravstvo i školstvo u HNŽ-u, te smanjiti obvezu općina za ulaganja u te oblasti.

Prozor – Rama, veljača 2018.

Načelnik, dr. Jozo Ivančević